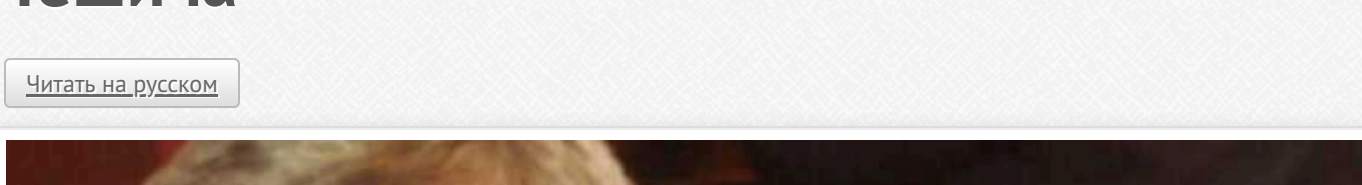

Головна >> Світо >> Новини >> Новини світу >> Санкції – не завада для сербського торговця зброєю Слободана Тешича

Санкції – не завада для сербського торговця зброєю Слободана Тешича

Менше ніж рік тому

Санкції – не завада для сербського торговця зброєю Слободана Тешича

Незважаючи на численні санкції, Слободан Тешич залишається великим гравцем на сербському ринку зброї. Листування та інші свідчення вказують на те, що під його контролем перебувала компанія, яка раніше підкорялася його головному конкуренту.

Головне з розслідування

- Судачи з листування з WhatsApp, яке потрапило в витік, під контроль Тешича перейшла компанія MMR Consulting, якою володіє близький партнер Петара Црногораца. Його головним конкурентом на сербському ринку зброї.
- Дев'ятьма джерел з збройової галузі підтвердили, що Тешич контролює MMR Consulting, що належить Мілораду Пушиці, яка знавала фінансових труднощів (сам дилер це заперечує).
- Після того, як компанія, ймовірно, перейшла до Тешича, її справи різко пішли вгору: у 2019 році вона мала нульовий прибуток, а в 2020 і 2021 роках вона заробила на торгівлі зброєю близько 36 мільйонів доларів.

Слободан Тешич постачав зброю диктатору, імовірно, платив великі хабари за прибуткові контракти і задовбував клієнтів розквітшими відлуктами – за це він потрапив до кількох чорних списків.

Однак це не зупинило бізнес сербського дилера.

Незважаючи на міжнародні санкції, 65-річний Тешич залишається великим гравцем на сербському ринку зброї.

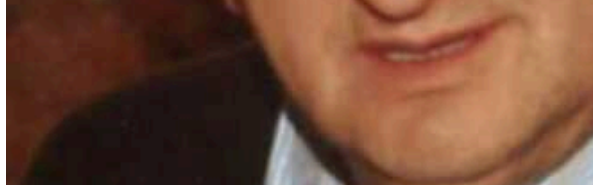

Фото: Interpol/Слободан Тешич

Листування, що потрапило в витік, та інші свідчення у розпорядженні KRIK, сербського партнера OCCRP, вказують на те, що Тешич розширив вплив, підкупивши партнера свого давнього конкурента.

Схема (судачи з усього, він таємно придбав нову фірму-прокладку, не залишивши паперового сліду) розкриває, як Тешич зберігає становище у індустрії зброї.

Розширення його впливу може мати масштабні наслідки. Сербські товари – країна переважно експортую стрілецьку зброю та боєприпаси – неодноразово потрапляли не в ті руки.

За законом країна зобов'язана припинити експорт зброї, яка може бути використана не за призначенням або порушенням гуманітарних законів. Однак Сербія його систематично порушує: за останні роки її зброю почали на полях бити у Сирії та Сирії, в руках камерунських солдатів, звинувачених у численних порушеннях, та у представників Ісламської держави у Сакелі. У 2022 році ООН після кривавого держперевороту в М'янімі звинуватила Сербію в постачанні ракет воєнній диктатурі країни.

“Вони експортують товари на високоризикові з точки зору порушення прав людини ринки”, - говорить Патрік Вілсон, дослідник Amnesty International з питань оборони, безпеки та правоохорони. Він зазначив, що сербська влада ігнорує повідомлення про випадки нелегального використання зброї.

Домнінування Тешича не обіцяє нічого хорошого: вперше дилер потрапив під міжнародні торгові санкції за те, що на початку 2000-х років продав зброю тодішньому президентові Ліберті Чарльзу Тейлору. Тейлор підтримував повстанців у сусідній Сьєрра-Леоні, які «вирозвільнили» порабуждених, вбивали та везли до вигнання.

Після цього Ліберті його оголосили військовим злочинцем, а Тешич потрапив під санкції ООН і отримав заборону на виїзд за кордон до 2013 року (у Сербії йому не звинувачували у зв'язку з контрабандою або торгівлею зброєю).

За словами балканського військового аналітика Олександра Ралича, Тешич – “продукт 90-х років”. Тоді Сербія потрапила під західні санкції, розпочавши війну проти сусідів і натомість падаючи Югославії.

Радник каже, що ділова хватка Тешича сформувалася у ті «темні часи за рахунок колишнього співробітника сербської державної збройової компанії Угюйопротг, Тешич є стрижнем сектора, значну частину якого контролює держава.

Такий підхід, ймовірно, і допоміг йому досягти успіху на ринку. За словами колишнього співробітника сербської державної збройової компанії Угюйопротг, Тешич є стрижнем сектора, значну частину якого контролює держава.

«Він має великий вплив у державних установах та на [збройових] підприємствах», – поділився Олександр Міланович, який працював у відділі безпеки Угюйопротг. Експерти кажуть, що це неможливо без підтримки режиму Олександра Вучича, якого звинувачують у авторитарному правлінні.

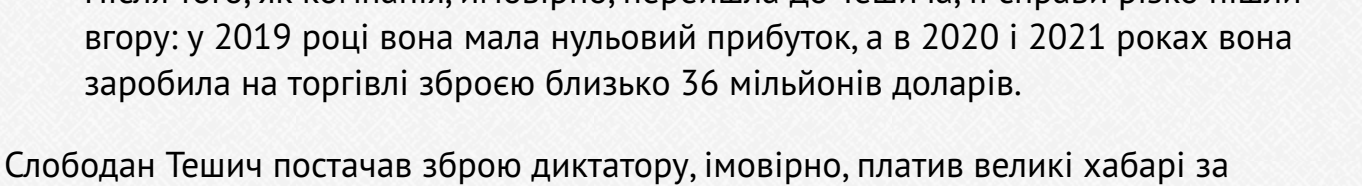

Фото: Препарат/Милославевич/Imago / Alamy Stock photo/Олександр Вучич (у центрі) після перемоги у першому турі президентських виборів у штабі Сербської прогресивної партії у Белграді. 2022 рік

Військовий аналітик Радич вважає, що Сербська прогресивна партія (СПП) Вучича – ключовий фактор, який робить [Тешича] тим, хто він є». СПП дозволила йому зайняти перше місце на ринку”, - пояснює він.

Тешич відмовив журналістам у листі, що не купував фірму, пов'язану з його конкурентом. Він зазначив, що на користь бізнесу намагається підтримувати відносини з владними.

Сербський дилер відмовився обговорювати своє становище на ринку, але сказав, що здійснює комерційну діяльність відповідно до санкцій.

«Вик і позиція дозволяють мені не володіти компаніями та не брати участь у операційних питаннях», – написав він.

– За 40 років у мене з'явилися контакти по всьому світу, і зараз я можу відчинити двері для інших та налагоджувати бізнеси, зводячи людей... Я можу перетворити маленьку чи середню компанію на велику одним дзвінком».

Через санкції Тешичу доводиться вести бізнес, залишаючись у тіні

Незважаючи на те, що Тешич має величезний вплив, у Белграді мало хто знає про нього та його багатство.

Його ім'я не світиться у збройових угодах.

Усе тому, що він та його спільники перебувають під санкціями США, які забороняють їм працювати з американськими підприємствами – великими гравцями у сфері торгівлі зброєю.

Вашингтон ввів перші санкції проти Тешича у 2017 році, назвавши його одним із «найбільших дилерів зброї та боєприпасів на Балканах». США заявили, що серб підкуплював чиновників різних країн для одержання контрактів, а також сплачував потенційним клієнтам відпочинок чи навчання їхніх дітей за кордоном. (У розмові з журналістами Тешич відкинув усі звинувачення в корупції і сказав, що санкції проти нього ґрунтуються на чутках і жовтій пресі. Він стверджує, що не був під слідством за «підкупом когось десь»).

Після цього Тешич, ймовірно, створив мережу фірм-прокладок, проте вона прослужила недовго. Наприкінці 2019 року США ввели санкції проти ще дев'яти спільників Тешича та дев'яти компаній, які він використав як прикриття для збройового бізнесу. Американська влада також конфіскувала майже 34 мільйони доларів, які передбачували фірми-прокладки в США відстежили паперовий слід, який залишив Тешич: його санкційні підприємства зв'язалися з компаніями, які їм заборгували, і наказали відправити борги на рахунки нових фірм-прокладок.

У 2022 році Тешич потрапив також під санкції Великобританії: його звинуватили в підкупі колишнього генпрокурора та міністра оборони Боснії (Тешич сказав, що його адвокати готують «перевірки та процедури» проти санкцій, які він назвав «неприемними»).

Свідчення, що потрапили до KRIK і OCCRP, вказують на те, що Тешич міг організувати нову таємну схему. На цей раз під удар потрапив давній конкурент дилера.

Як мінімум останні десять років одним із головних конкурентів Тешича був ще один сербський дилер, Петар Црногорац. В останні роки бізнес Црногораца має проблеми. Судачи з фінансових звітів, з 2019 року показники його компанії CPR Imprex і Tehnologont погіршуються.

2018 року його діловий партнер Мілорад Пушиця, член Сербської прогресивної партії, відкрив нову збройову компанію. Проте вже наступного року з'явився з фінансовою звітністю. Пушиця видав новій фірмі, MMR Consulting, кредит у тисячі євро, щоб урятувати її від банкрутства.

Наприкінці 2019 року мережа Тешича потрапила під американські санкції. Зважаючи на все, незабаром Црногорац заїждів, що його партнер Пушиця перекинувся на іншіх бік.

У розпорядження KRIK та OCCRP потрапило листування з WhatsApp за березень 2020 року. Ти видавав СТ (Слободану Тешичу) якісь контракти на товари... Edergo? (Сербський збройовий завод) - запитує Црногорац Пушицю.

Він отримує несподівану відповідь.

“Я продав свою компанію”, - повідомляє Пушиця.

«Кому ти б... продав компанію?» - запитує Црногорац.

«А хто ще міг заплатити за мої страждання та муки?» - відповідає Пушиця.

Посвячене у розмову джерело (він попросив не називати його ім'я) каже, що купуєцем був Тешич, але сам серб це заперечує.

«Я не розумію, навіщо Мілорад Пушиця, якого я давно знаю, почав би говорити, що я в нього щось купив, якщо цього не робив», – написав Тешич журналістам.

Пушиця та Црногорац не відповіли на запити про коментарі.

Проте ще два джерела з збройової індустрії Сербії розповіли на умовах анонімності, що MMR Consulting справді купив Тешич.

Про це свідчить і різкий зліт компанії. Судачи з документів із комерційного реєстру Сербії, офіційно Пушиця так і не продав фірму. Вона, як і раніше, оформлена на нього. Проте незабаром після цього листування у компанії різко зросла фінансова активність: якщо в 2019 році вона мала нульовий прибуток, то в 2020 і 2021 роках вона заробила на торгівлі зброєю близько 36 мільйонів доларів. У 2022 році її дохід становив 3,1 мільйона доларів.

У той же період у MMR Consulting відбулося кілька перестановок – це вказує на те, що компанія могла змінити керівництво.

У тому році Пушиця почав працювати з користями Тешича, а через п'ять місяців після березневого існування MMR Consulting підписала договір про оренду державної вілли в Дідаїні – елітному районі Белграда. Тешич і пов'язані з ним компанії орендували ще дві державні вілли в тому районі, а сам він володіє ще однією, по сусідству, разом із дружиною.

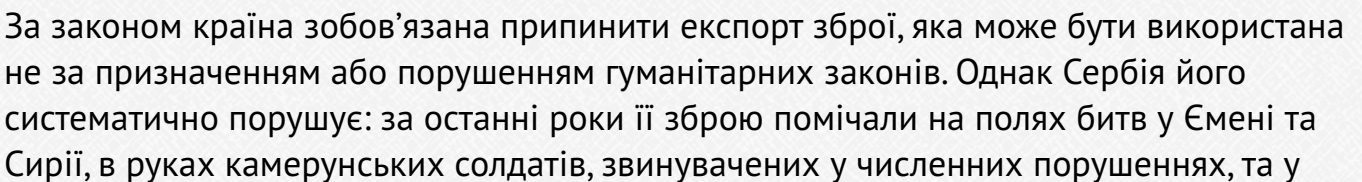

Фото: KRIK/Державна вілла, яку MMR Consulting орендувала в Белграді невдовзі після того, як, ймовірно, перейшла до Тешича.

Прихвиши на віллу, яку орендує MMR Consulting, журналісти виявили щось схоже на свіжовідремонтовану елітну резиденцію – і офісу там не було. На дзвінок у будівлі, яку фірма знімає за ціною, нижчою від ринкової (1500 євро на місяць), ніхто не відповів. Тим не менш, на під'їзді доріжки стоєв Range Rover, номери якого закінчувалися літерами MP (це ініціали Пушиці).

Офісна будівля на іншому кінці міста, зазначена в офіційних документах компанії, закрита.

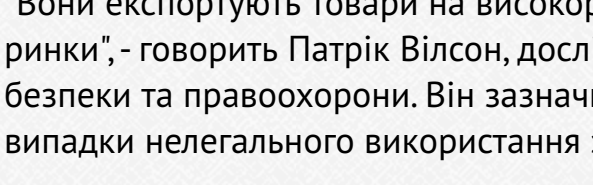

Фото: KRIK за офіційною адресою MMR Consulting у белградському районі Земун знаходиться покинута будівля

На зв'язок із Тешичем вказують інші зміни у діяльності MMR Consulting. Судачи з торгових даних, у 2020 році основним партнером Пушиці став державний завод Prvi Partizan, на якому раніше закуповувалися компанії дилера. У Prvi Partizan журналістам сказали, що дані про клієнта є конфіденційними.

У тому ж році MMR Consulting взяла 426 600 доларів кредиту у Valir – фірми зброї, яка пов'язана з спільниками Тешича. У 2022 році портал Balkan Insight повідомив, що до фірми причетний і сам Тешич, а її прибуток різко зросли під його контролем.

Зв'язок з Valir

Тешич каже, що не має Valir і не контролює її. Проте компанія, яка видала фірмі Пушиці майже півмільйона доларів у 2022 році, пов'язана з спільниками сербського дилера.

Valir зареєстрували лише через два тижні після того, як США розширили санкції проти мережі Тешича в 2019 році. Заснував її Стефан Зунуводан, який також був директором компанії, яка належала близькому партнерові Тешича, бізнесменові Халеду Хамеду з Ємену. OCCRP писав про їхній зв'язок у 2020 році.

Члководи, який залишив Valir у 2020 році, також виступав представником сербської філії кіпрської компанії Elvante Limited. За даними США, її колишній директор Горан Андрич належить до «найближчих партнерів» Тешича.

У 2019 році він потрапив до пакету санкцій проти «мережі матеріальних підприємств дилера. За даними Вашингтона, Тешич та Андрич знайоми дуже давно. Імовірно, на початку 2000-х років Андрич представляв Тешича на ділових переговорах, коли було заборонено виїжджати з країни.

Після гучних операцій із продажу боєприпасів Національній гвардії Саудівської Аравії та Міністерства оборони Туреччині MMR Consulting найняла кілька фірм для здійснення доставок.

Журналісти зв'язалися із власником однієї з них, хорватським бізнесменом Дзвінком Білєцьки.

Він відмовився обговорювати контракт із MMR Consulting, але підтвердив, що взаємодіє із Тешичем у рамках цієї співпраці.

Серб сказав, що не знає Білєцьки чи його компанії.

На запитання, чи допомагає він Пушиці чи MMR Consulting укладати угоди, Тешич відповів: «[Моя] ім'я, рекомендація, контакт відкривають двері. Сьогодні я роблю це для багатьох друзів та допомагаю багатьом компаніям.

У зв'язку з санкційними обмеженнями це моя головна роль збройової індустрії».

Судачи з наявних даних, Тешича підтримує правляча партія

За словами експертів, Тешичу довелося постаратися, щоб налагодити зв'язки з правлячою партією СПП.

Як розповів Момір Стоянович, відставний генерал і колишній парламентарій від СПП, у 2000-х роках Тешич був близьким і до попередніх урядів, проте коли у 2012 році до влади прийшла СПП, він намагався побудувати з нею «хороші стосунки».

Після того, як СПП перемогла на виборах 2012 року, дочка Тешича, Даниєла, вступила до Міністерства закордонних справ. Її бос, голова відомства Іван Мркіч, дав зелене світло, коли ООН запросила думку Сербії щодо вилучення Тешича з чорного списку.

Незабаром після цього дилер отримав дипломатичний паспорт – цей привілей належить високопоставленим політикам. Мркіч сказав, що видав паспорт тому, що Тешич був «вкрай успішним в експорті сербських товарів».

Той факт, що Тешича підтримує правляча партія, підтвердив нещодавній судовий розгляд: співробітників сербської та чорногорської поліції звинуватили у розкритті конфіденційної інформації. У листуванні, яке подали в суді, правоохоронці розповідають дані, знайдені у внутрішніх файлах про фігуранта розслідування.

«Він не офіційний агент [сербської розвідки, але] має бути з кимось пов'язаний, якщо там Тешич. Тешич – Слободан. Людина Вучич, головний експортер зброї. Мільярдер».

Тешич та його дружина – донори Фонду Драгиці Ніколич, який заснувала дружина колишнього сербського президента Томислава Ніколича (він також перебуває у СПП).

Судачи з інформації на сайті уряду, невдовзі після того, як президент Вучич у 2018 році видавав сербські сім'ї у Косово та півночі її ділового, Слободан Тешич надав для них транспорт.

Ще одне підтвердження зв'язку Тешича з нинішнім урядом сплило минулого року. Тодішній глава сербської розвідки Олександр Вулін підтримував під санкції США, ймовірно, за корупційну та дестабілізаційну поведінку. Серед інших він, ймовірно, підтримував «взаємовигідні відносини» з Тешичем, дозволяючи йому «везати» вивозити зброю за кордон.

Вулін не відповів на запити про коментарі, а Тешич назвав їхні стосунки «вкрай правильними».

“Моя мета полягала в тому, щоб усі чиновники, які за законом залучені до прийняття рішень щодо озброєнь, мали добрі стосунки з моєю компанією та мною особисто”, - пояснив він.

OCCRP.org

Теги: Арешт Ерика, Зоран Велікович, Йован Андрич, Зоран Велікович, Момір Стоянович, Мілорад Пушиця, Петар Црногорац, Вулин Александр, Вулин Александр, Йован Андрич, Сербія, Зброя, OCCRP, Санкції проти Росії, Санкції, Санкції, Авторитарні санкції, Вулин Александр, Слободан Тешич

11 квітня 2024 р., 23:49 | Переглядів: 2109 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Написати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна	Новини	Конфлікти	Позиція	Діячка	Поділ	Війна
Про нас	Рейдерство	Політика	Корупція	Корупція	Політика	Відео
Світо	Київська	Корупція	Боснійська	Корупція	Економіка	Блоги
Анон	Новини світу	Кримінал	Різне	Економіка		
Закони						
Контакти						

2013-2026 © АНТИКОР – національний антикорупційний портал
Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеозаписи належать їх авторам.
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності

Получи...

Важливі новини

Останні новини

1519 Дональд Трамп пригрозив ірану масштабної війною у разі провалу мирних переговорів

1533 Схеми на мільйони євро: у Греції відкрили мережу дилерів зброї та бугалтерів, які грабували фонди ЕС

1528 Апенелішій суд у Міннаполі заливши у сід штраф на 4,9 мільйона гривень за контрабанду сої

1523 Застрелена на Орлівському напарнику за добу зафіксував майже 30 бойових зіткнень

1537 Голова МЗС Андрій Сибіда та представники понад 70 іноземних дипломатів віддали місця обстрілів у Києві

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

1531 На Одещині посадовцю сесійної ради підозрюють у незаконній передачі 3 гектарів землі забудованому

1506 Зайшли в автомобіль "білу речовину": у Чехії мітрополіта РПЦ Іларіона заїждів у зберіганні наркотиків

1500 Стасів вибух в одному з портів Одещини: у ВМС прокоментували інцидент та чутки про пошкодження парусника «Дружба»

1451 Застереження Ватикану: Папа Римський закликає не допустити владі власників ШІ над людством

1446 Терехова на мільйони: хто в команді Терехова контролює тендери на відбурову міста

1441 Директорат США Марко Рубіо віддав Бірючому напарникові парламентських виборів

1437 Спалах Еболі в ДР Конго: зареєстровано понад 900 підозр на зараження та 119 смерей

1431 Внаслідок правозахвотного суду Іванку за м'які вироби нетверезим водіям

1427 Спалахнув скандал навколо «Дизель Шоу»: гумористи випустили номер про забрюнованих поліцейських

1425 Марія Захарова заявила про наміри РФ продовжувати обстріли Києва та попередила закордонних послів

1434 Президент зустріється з фракцією «Слуга Народу»: надав Железняк повільні деталі та вимогою до депортації

1431 У Києві затримали жінку, яка обіцяла оформити «бронь» та виїзд за кордон за майже 800 тисяч гривень

1420 У Хмельницькому СВЗ0 літав удари заміномі снами: арештанти вимагали гроші до «обіцянок» та збували наркотики

1400 Засідання Ради можуть перенести через брак голосів за правки щодо опрацювання послів... нардеп

1353 Справа про хабар у 50 тисяч доларів: ВАКС призначив судді Єленій заставу у 3 мільйони гривень

1346 Інцидент у Черкасах: у мережі з'явилася відео, як водій врозів на клопоті працівника ТЦК

1340 Скандал у Києві: блогери влаштували фотосесію в сунках на тлі пошкощеного обстрілом ТРЦ «Квадрат»

Теги новин

COVID-19 арешт Ерика Війна

Війна ВСУ Вторгнення

Дональд Трамп Діабет деп Зеленський ЗСУ Київ м'як коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну Нападение

Росії на Україну окупувати окупути Порошенко Путін Росія

Россія сув США Україна Україна ЧП Зліздення коронавірус

Наші опитування

Чи вірите ви, що Доналд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможє
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування Показати всі опитування на сайті